

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 16.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 100 K, félévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy óra 18-20 K. Egyes szám ára 2 K.

Felolós szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni Örök Igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Szemle.

Ismeretes olvasóink által Bekhardt Tibor nemzetgyűlési képviselő azon auditványa, melyben hozzátűnt az Az Est, Magyarország. Végig és Pesti Napló című lapok beszámoltatásait, nemzetrontó politikájuk miatt. Aból az alkalomból, hogy Eckhardt Tibor kénszerrel volt indítványa visszavonására, a fentvezetett sajtóorgánomok megszabadulva a feltűnt úterengomásától, újjonan hozsónná a török ki. sőt az egyik lap megengedte magának azt a megjegyzést is, hogy "vége a komédiának". Majd az nevet, aki utójjára nevet, mondja a közmondás, de ne felejtsük el, hogy amint a komédiánál, melynek szerintük már rége van, ott lesz a keresztény magyarság, ur felejtsék el, hogy minden magyar keserűség, minden honfájdalmat a meggyőzőt vétek minden égő sebe, mely a szenvedések megjelét járta végig, majd akkor számon kéri, Magyar sajtóalkotók?

Hűbá belyegrzte meg a miniszterelnök a nemzetgyűlés ülésen nemzetrontó politikájukat, hiába tudják ok is, mi vétettek a magyarság ellen, azért tovább is nyiltan hirdetik káros eszméiket, sőt arcátlan szemérmelenséggel segítő kezét nyújtják a radikalizmus és liberalizmus átkos szerrzedéséhez. Tudjuk nagyon jól, hogy fajuk, minden vágyuk mindig idegen volt s örökké idegen lesz földünköt, hazánköt, mindenünköt ami magyar, de hogy a nyira menjenek rakmoro tudatianságukban, hogy hova a miniszterelnök fenyegető üetele után is tovább mernek ávöltetni, ez csak náluk lehetséges. Változó idők. Emlékezzünk csak vissza, még nem is olyan régen a destruktív sajtó olvasó táborra csupa alázatosság, meghunyászkodás volt, ha találkoztál vele az utcán, keresztény felebarátom, nem mert szemébe nézni, kerülte a nyilvánosságot s még a járdáról is letért.

Mit tapasztalunk most? Mivel látják, hogy mi mindent elfelejtünk és mindent megbocsátunk, ha találkozol velük az utcán, neked kell letérned, ha belgák nem akarsz ütközni. Az ő sajtójuk alatomos szü módjára dolgozik tovább, mert tudják, mérgezett nyilatkaikat büntetlenül küldhetik a magyar közéletbe. De ami késik, nem mulik. Elhőn reméljük az az idő, amikor a behunytt szemmel járó magyar szeméit fel fogja nyitni és vetőt kiált a bevándoroltak döszölő hádának.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósításokból.)

Az antant félelme egy esetleges német forradalomtól.

London, aug. 5.

Lloyd George felszólalt az alsóházban és fontos kijelentéseket tett a német jóvátételről. Asquith szavából indult ki, aki az ügyek végleges tisztázása mellett foglalni állt. Ő maga is így gondolkozik, azonban az nem jelenti az ügyek tisztázását, ha lemondunk minden adósságról, amellyel nekünk tartoznak és még mélyebbre süllyedünk azokba az adósságokba, amelyekkel mi tartozunk más népeknek.

Ha a szövetségesek túlságosan szorongatják Németországot, akkor kockáztatják, hogy nem kapnak semmit, sőt az a veszély is fenyeget, hogy Németország végső kétségbeesésében a reakcionáriusok, vagy a kommunisták kezébe veli magát. Ha ez csakugyan megtörténne, akkor többé nem számíthatnánk jóvátételre. A forradalmasított Németország Európa közepe közepén egészen mást jelentene, mint az orosz forradalom. Egy jól szervezett ország forradalma lenne ez, amelynek felegyelmezt és intelligens lakossága van. A brit kormány jóindulattal, észszerű megfontolással fog megvizsgálni minden igényt, amelyet a háború pusztításaitól sújtott franciák, belgák és olaszok elebe terjesztenek. Pártatlan lesz Németországgal szemben, igazságos Franciaországgal szemben, igazságos Anglia népével szemben is.

Franciaország nem enged követeléséből.

Paris, aug. 5.

A Quai d'Orsay vezető körei Németország magatartását a francia választójegyzék irányában feltétlenül kedvezőtlennek ítélik meg. Elkészültek, hogy Németország választójegyzéke visszautasító lesz.

Ernek ellenére azonban Franciaország semmit sem fog engedni követeléséből. A francia kormány továbbra is ragaszkodik az esedékes fizetések tervezetéhez és az augusztus 15-iki terminushoz. Az a vélemény, hogy Németország csak saját maga felelős ezért, ha olyan helyzetbe jutott, hogy nem tud fizetni. Továbbra is hangsúlyozzák, hogy a fizetési feltételeket csak a többi részesített hatalommal egyetértésben, tehát Angliával, Belgiummal és Olaszországgal együtt lehetne megváltoztatni.

A vörös szekfüsök.

Vannak idők, vannak az évek periódusai, amikor bizonyos eszme képviselői nem tudva önmagukon uralkodni, önkénytelenül is szószólói lesznek azoknak a balga és lehetetlen eszméknek, amit titokban hirdetnek könnyen hívó elbarátaiknak.

Ilyen szószólói, ilyen hirdetői — a nemzetet a hullámsírba taszított — a veszedelmes eszméknek a magyar nemzetgyűlés házába betolakodott szociálista képviselők, akiknek minden szava — talán anélkül, hogy észrevennék — a bolsevizmus remél juttatja eszünkbe. Mert ne feledjük el, azok a szociálista képviselők, akik most a parlamentben a szabadság, a munka és a szegénység szószólóinak valják magukat, legnagyobb részt tagjai voltak szövetgyűlésnek és azok a szociálista képviselők, akik most jogrend után kiabálnak, nem szólaltak fel a kommun alatti rettenetességek ellen, akik nyugodtan hallgattak a parlament pincéjéből feltörő halálhörgéseket és nem vettek tudomást azokról a kegyetlenül végrehajtott gyilkosságokról, melyeket a vörös pribekek a falu népe között elkövettek, azoknak nem lehet helye a magyar törvényhozás házában!

Három évvel ezelőtt ez a szegény szerencsétlen Csonka Magyarország lerázta magáról a hirhedt vörös gazembereket és most ok a félrevezetett munkásság filléréiből elősködő szociálista képviselő urak hazaárulással, gyávasággal vádolják azokat a férfiakat, akik megmentették bennünket, akik megmentették a hazát akkor, amikor százan és százan haltak Magyarországukert vértanuhalált!

Nem és százszor nem! A józan magyar népet ilyen emberek nem képviselhetik. Takarodjanak a nemzetgyűlésből, pusztuijanak az országból! Menjenek vengerük. Kun Béla után, a hullabegyek országába Oroszországba, de nekünk nem kellene! Az ő felfogásuk és a mi hitünk, két teljesen ellentétes világnézet vall. Az övéké a mindent leromboló, a pestisnél is veszedelmesebb bolsevista nézet, a miénk szerencsétlen hazánk ujjafermentése.

Eppen azért minden jó magyar léleknek legeiső és szent meggyőződése kell, hogy legyen, hogy artalmatlanna tétesenek a bolsevizmus bacillushordozói, mert csakis így menekülhetünk tovább megfertőzésünktől és a végpusztulástól.

A nemzetgyűlés

bizonytalan időre elnapolta magát. A szünet valószínűleg 16-ig tart.

A nemzetgyűlés csütörtöki ülését 10 óra-
kor nyitotta meg Gaál Gaszton elnök.

Harmadszori olvasásban is elfogadták az
indemnitásról szóló törvényjavaslatot, továbbá
a katonai büntető jogszabályokban megállapí-
tott értékhatároknak és pénzbüntetéseknek ideig-
lenes fellemléséről szóló törvényjavaslatot.

Usetty Ferenc előadó bemutatta a gazda-
sági bizottság jelentését a nemzetgyűlés 1922—
1923. évi költségvetéséről, valamint a nem-
zetgyűlés háznyagának jelentése tárgyában.

Mikóvinyi Jenő előadó bemutatta a men-
telmi bizottság jelentéseit a sajtó útján elköve-
tett rágalmozás vétségével vádolt Ráinprecht
Antal, rágalmozás és becsületsértés vétsége miatt
Kiss Menyhért, testi sértés vétsége miatt vádolt
Urbanics Kálmán s jogtalan toborzás által el-
követett lázadás vétsége miatt vádolt Hir György
nemzetgyűlési képviselőket mentelmi ügyében.

Krakker Kálmán, a közigazgatási bizottság
előadója bemutatta a vármegyei alkalmazottak
létszámviszonyainak szabályozásáról s a városok
fejlesztéséről szóló rendelkezések módosításá-
ról, továbbá a községi és körjegyzők, valamint
a segédjegyzők illetményeinek szabályozásáról
szóló törvényjavaslatot.

Ezután Gaál Gaszton elnök felkérte azt a
képviselőt, aki a tegnap délutáni ülésen a s
szociálisták felé azt kiáltotta: „Ki kell dobni
őket!”, jelentkezzék mivel a gyorsírói jegye-
tekből a közbekiaitó személye nem állapítható
meg. Csöngedy Gyula jelentkezett az elnök
felszólítására s személyes kérdésben magyarázta
meg közbeszólását:

— Megvallom, hogy amikor a szociál-
demokraták bünlajstromát hallottam s azt, hogy
több szociálista képviselő a szovjetház tagja
volt, annyira elragadtott a nemzeti lelkesedés
heve, hogy önkéntelenül is kifejezést adtam
ennek és azt mondtam, képtelenségnek tar-
tom, hogy azok az emberek, akik valamikor
a szovjetház tagjai voltak, most a nemzet-
gyűlésnek is tagjai lehessenek. (Ugy van! Ugy
van! a kiszgadzapárton.) Kifejezésem nem volt
a parlament méltóságához illő, azért bocsánatot
is kérek, de az érzületem, gondolkodásom a
szociálistákkal szemben jövőre nézve is meg-
marad. (Élénk helyeslés és taps a kiszgadzap-
párton. Zaj a szociáldemokratáknál.)

Elnök: Javaslom, hogy a nemzetgyűlés
bizonytalan időre napolja el magát és a to-
vábbi teendők intézésével bizza meg az elnötséget.

Az ülés fél tizenegy órakor — fél óras
tanácskozás után — véget ért.

A szünet alatt a pénzügyi bizottság, vala-
mint a kiszgadzapárt fogja letárgyalni a pénzügy-
miniszter új adójavaslatait. A pénzügyi bizott-
ság hétfőn tartja első ülését, amelyen a föld-
adóról szóló törvényjavaslatot veszi elsősorban
tárgyalás alá. Kállay Tibor pénzügyminiszter a
kiszgadzapárt képviselő tagjai előtt a jövő hét
folyamán ismét be fogja mutatni javaslatát s
meghallgatja azokat a kívánságokat, amelyek
ezekkel kapcsolatosan felemerülnek. A szünet
után a nemzetgyűlés azonnal áttér a hozadéki
adóról szóló javaslatok tárgyalására. A nemzet-
gyűlés szünete előreláthatóan augusztus 16-ig
fog tartani.

A többi bizottságok is, függetlenül a
nemzetgyűlés szünetétől, üléseket fognak tartani,
így a drágasági bizottság s azok a bizottságok,
amelyekhez a legutóbb benyújtott kisebb törvény-
javaslatokat és indítványokat utalták.

A cukorárak és a gazdák.

Tekintettel azon körülményre, hogy a
cukorrépa eddig megállapított ára túlálcsony
volt s emellett a kartebe tömörült cukorgyá-
rosoknak a jövődelme igen nagy, a kormány
méltányolva a termelőgazdák minden tekintet-
ben jogos kívánságait, utasította az érdekelt
feleket, hogy a cukorrépa átvétele árára vonat-
kozóan kössenek a körülményeknek és a jelen-
legi pénzügyi és árszavonyoknak megfelelő
megegyezést, de egyúttal meghagyta a gazdák-
nak, hogy a már lekötött cukorrépa mennyiségét
a gyáraknak szolgáltassák be. A kormány
pártatlan határozata, faj a cukorgyáraknak s
ezért a gazdákat a cukorrépa árának emelése
következtében az új cukor drágításával valója.

A gazdaközönséget valódi könnyű, mert
az dolgozik, termel s nem rendelkezvén oly
támogató sajtóval, mint a kereskedelmi érde-
keltségek, nem is védekezhetik.

Természetes, hogy a gazdák nincsenek
megelégedve azzal a cukorrépaárral, amelyet
1500—1800 koronás buzaár mellett kötöttek.
Ok nem akarják drágítani a cukrot, hanem
igenis, mint termelők, megkövetelik a haszon-
részesedést abból a nagy haszonból, amelyben
eddig csak a gyáraknak volt része.

A cukorgyárak már most hirdetik, hogy a
gazdák követelése emelni fogja a cukorárakat.
Ha jobban megvizsgáljuk a kérdést, látjuk a
gyárosok tervét s ez pedig az, hogy az eddigi
százalék jövedelmét öhajtsák ezentúl is részükre
biztosítani s miután a gazdák jogos kívánságait
teljesíteniük kell, a cukorrépaért méltányosabb
árakat fognak fizetni, a drágulásért kijáró gyü-
löletet már most a gazdákra hátrítva, tetszésük
szerint emelhetik majd az árakat.

A gazdák nagyrésze már habozott és
meg akarta szüntetni a cukorrépa-termelést, mert
nem kapta meg érte azt, ami neki munkájáért
járna. Most, hogy kilátás van arra, hogy méltá-
nyos árat kapjon, a gyárak máris drágítással
vádolják őket akkor, mikor a feltételek javítása
a fogyasztóknak drágulást nem jelent, mert a
gazdák csak az áremelkedésből kívánnak
részesedni. Ez pedig méltányos és jogos, mert
a feldolgozó nagy gyárak óriási jövedelméből
talán egy kis részesedést megillet a termelő
gazdát is.

A földbérletek ügyének szabályozása.

**Kishaszonbérletek kivételével meghosszab-
bitása. — Haszonberek új megállapítása.**

A következő gazdasági év végéig meg-
hosszabbodik az 1923. év március 31-ike előtt
különbön lejáró minden mezőgazdasági haszon-
bérlet, amennyiben területe a 20 kat. holdat
meg nem haladja s a haszonbérlo hadirokkant,
hadiözvegy, hadiárva, vagy oly földműves, aki
az 1920. évi XXXVI. t.-c. szerinti s földhöz
juttatható.

De ha az ily haszonbérlet a haszonbérlo
használatában levő egyéb mezőgazdasági ingat-
lannal együtt a 20 kat. holdat meghaladja, a
haszonbérlet csak azokra a területekre hosszab-
bodik meg, amellyel az egyéb ingatlanok terü-
lete a 20 kat. holdat eléri.

Nem hosszabbodik meg a haszonbérlet
ott, ahol a földbirtokreform kapcsán már meg-
történt a földhözjuttatás, továbbá, ha a haszon-
bérlo a haszonbérbeadóval annak a községi
előjáróság útján intézett felhívására az elő-
járóság által kiűzendő 15 napi határidő alatt
nem közli, hogy a haszonbérletet megtartani
kívánja. A haszonbérbeadó méltánylást érdemlő
okok alapján, a meghosszabbítás mellőzését

kérheti augusztus 15-ig a közigazgatási bizott-
ság gazdasági albizottságánál és a gazdasági
albizottság ki is mondhatja a meghosszabbítás
mellőzését, ha a haszonbérlo a haszonbérletet
a haszonbérbeadóval rendelkezésére vissza-
bocsátani nem is kívánja.

Kérheti a haszonbérbeadó a meghosz-
szabbodó kishaszonbérletnek a gazdálkodás
célszerűbb vitjele okából szükséges átelyezé-
sét is birtokának más oly részére, amely a kis-
haszonbérlo gazdálkodására nem hátrányosabb.

Más megállapodás vagy törvényes rend-
kezés hiányában a haszonbérlo által az 1921—22.
gazdasági évre megállapított haszonbér fizetendő.

Az említett intézkedések alkalmaztatának
az alhaszonbérletekre is, valamint a legelő-
területekre is (meghosszabbítás mellözése is).

Részes művelésre eddig kiadott földek a
megfelelő határidő alatti jelentkezés esetén az
1922—23. gazdasági évre is kiadandók, éspedig
nem rosszabb feltételek mellett.

Az eljáró hatóságok első fokon a Köz-
igazgatási Bizottság Gazdasági Albizottsága,
második és végső fokon az Országos Föld-
birtokrendező Biróság.

A hivatalos lap egyik legközelebbi számá-
ban jelenik meg a kormány újabb rendelete a
mezőgazdasági haszonbérletekkel kapcsolatos
rendeletekről szóló 6270—1921. M. E. sz.
rendelet módosítása és kiegészítése tárgyában.
A rendelet főbb intézkedései a következők:

A bíróság bármelyik fél kívánságára köte-
les a fizetendő haszonbér bizonyos mennyi-
ségű terménynek a haszonbér esedékességének
napja szerint igazodó mindenkori pénzbeli
egyenértékben megállapítani. A felek a haszon-
bérnek termény egyenértékben való megállapí-
tására irányuló igényüket a még jogerős hatá-
rozattal be nem fejezett bírói eljárás során is
előterjeszthetik.

Azon haszonbérleteknél, melyeknél a gaz-
dasági év 1923. évi április 1-e előtt végződik,
a folyó gazdasági évre járó haszonbér újabb meg-
állapítása iránt szintén terjeszthető elő kérelem.

A szerb, horvát, szlovén megszállás alól
felszabadult területeken a haszonbérnek leg-
feljebb egy gazdasági évre visszamenő meg-
állapítása is kérelmezhető.

Az 1920. évi december 31-e után kötött
haszonbérleti szerződéseknben megállapított has-
zonbérnek újabb megállapítását kérni nem lehet.

Ugy a haszonbérlo, mint a haszonbérbe-
adó elállhat a haszonbérletől, ha a bíróság ál-
tal termény-egyenértékben megállapított haszon-
bér azon terménybeli egyenérték 40%-nál na-
gyobb, illetve kisebb, mely megfelel a szerző-
dés megkötésekor érvényben volt haszonbér
akkori árak szerinti terménybeli egyenértéke
40%-ának. Az ellátás azonban csak a jogerős
bírói határozat hozatalát követő gazdasági év
végére történhetik.

Ugy a haszonbérbeadó, mint, a haszon-
bérlo a folyó hó végéig felmondhatja a magyar
területen maradt részre vonatkozólag a haszon-
bérletet, ha a mezőgazdasági ingatlan egy része
az új országhatár következtében idegen állam
területéhez csatoltatott s ennek következtében
az tovább okszerűen nem művelhető, vagy ha
az ingatlan iparvállalat céljaira adatott haszon-
bérbe s az iparvállalat helye idegen állam fenn-
hatósága alá került területen fekszik.

Végül az érvényben lévő haszonbér és a
bíróilag megállapítani kért haszonbér össze-
gének különbözete után külön eljárási költség
címén a felek által eddig a bírói eljárás meg-
indítása alkalmával fizetendő 5%-a a rendelet
életbelépje után 3%-ra mérsékeltek.

LEGÚJABB.

A németek új javaslatot várnak.

Berlin, aug. 5.

A német kormánynek Párisba küldendő válaszjegyzéke valószínűleg azt fogja tartalmazni, hogy a német kormánynek nincs más lehetősége, minthogy eddigi álláspontjához ragaszkodjék. Más oldalról újabb javaslatokat kér, melyeket azután a német kormány lelkiismeretesen és azonnal átvizsgál.

Enver pasa háboruja Oroszország ellen.

Páris, aug. 5.

A Poszljednija Novosztji egész terjedelmében közli: Enver pasának azt a jegyzékét, melyet ő, mint a cárvai, bokharai és turkesztáni haderők főparancsnoka az ázsiai muzulmán lakosság szabadsága érdekében a szovjet kormányhoz intézett. Enver pasa felszólítja a szovjet-kormányt, hogy Chivót, Bokharát és Turkesztánt két héten belül katonailag ürtse ki, hivatalnokait hívja vissza és a mohamedán országok függetlenségét ismerje el, ezzel szemben ő a kommunista tuszokat és politikai foglyokat fogja szabadon bocsátani.

Az orosz nemzet iránt érzett mély rokonszenvem — írja Enver pasa — visszatart még attól, hogy haderejét fegyverrel támadjam meg. Ha azonban feltételeimet a szovjet-kormány nem teljesíti, ezt úgy fogom tekinteni, hogy cselekvési szabadságomban nem óhajt korlátozni.

Enver pasa diadalmas harcái.

Páris, aug. 5.

A Poszljednija Novosztji jelenti, hogy Enver pasa a Kaspi-tenger partján diadalmasan nyomul előre. Elfoglalta a Main-gialak félszigetet és Alexandrov erődöt. Asztrachántól és Uralszktól délre a hadműveletei sikeresen folynak.

Válságban a kisipar.

Közgazdaságunk egyik legfontosabb tényezője, a kisipar, rendkívül nehéz viszonyok között tengődik és ha idejében nem jön a segítség, a katasztrofális valóság elkerülhetetlen. Érdekes tünete a mai konjunkturális világnak, hogy míg a kis élelmiszer-árúsító helyek egymásután nyílnak, ezzel szemben azt tapasztaljuk, hogy naponként több kisiparos csukja be boltját és lemondva iparosmesterei jogáról, elmegy segédnek nagyobb üzembe vagy gyárba, mert kisiparából megélni nem tud. A kisiparos boltoknak bezárása aggasztó jelenség. Fővárosi tudósítónk kérdést intézett ebben az ügyben a kereskedelmi- és iparkamara vezetőségéhez, ahol a következőket mondták:

— A kisiparosok számának kisebbedése és állandó csökkenése országos jelenség. A magyar kisipar a legsúlyosabb válságban van. Ennek oka az, hogy a munkabérek horribilisan magasak, mert a munkások mindent elkövetnek, hogy megélhetésük békebeli szynonálat elérjék. A munkások helyzete összehasonlíthatatlanul biztosabb, mint a kisiparos mesteré. A kisiparos ugyanis áthághatatlan nehézségekkel küzdökdi. Egyre emelkedik a lakás- és az üzemter. Az üzemi költségek tetemesen emelkednek, az állam nehéz helyzete

egyre több és több adót ró rá, úgy hogy majdnem minden szakmában tapasztalható, hogy a legkisebb, önálló iparos egzisztenciák lemondanak önállóságukról és segédei sorba állanak. A kisiparnak ez a katasztrofális válsága, amelyből előreláthatólag kivezető út nem lesz, rendkívül sajnálatos jelenség. Az önálló-kisiparos egzisztenciák bukása, a segédek számának emelkedését és ezeket együtt a proletariátus szaporodását jelenti.

Bizony, bizony a kisipar érdekében is tenni kellene valamit!

HIREK.

Cs. u. k. Magyarországon — nem oroszok
Gesz. Magyarországon — magyarországi

— **Kutatás Oroszországban maradt hadifoglyaink után.** (Folytatás.) Ferenc József 16. gye., Turkesztán. Fehér Ignác 16. gye., Pavlovszk. Filist Vilmos 25. gye., 33 éves. Figura György 9. gye., Szaratovszka. Fekete Sándor 67. gye., Barnaul, 1918. Farkas József 31. gye., 27 éves. Fazekas István 101. gye. Franz Elek 60. gye., 35 éves. Uharovszk, 1917. Forgó Pál 16. gye., 5. gye., Skobelev, 1918. Földessy Lajos 44. gye., 31 éves. Fazekas János 29. gye. Filő Zoltán 46. gye., 33 éves. Omszk. Fejes János 38. gye., 34 éves. Facsar Gergely 3. gye., 29 éves. Fodor Mihály 37. gye., Wjatka, 1916. Ferenczy Lajos 20. gye. Ferli Lajos, Fekete Ferenc 19. gye., 40 éves. Moszkva. Friedmann Márkus 32. vadászlj., Bogatesliwa G. Turszk. Fronyek Rudolf 9. gye., 49 éves. Krasznnojarszk, Fick Gyula tds. Ferderber Izidor 5. gye., Krasznnojarszk. Fabinyi Dezső tds., vasutasezr. Fonai János 17. gye., 39 éves, Nizsni Udinszk, 1918. Flessig Béla 19. gye., 42 éves, Tomszk, 1920. Fodor Mihály 16. gye., Tockoe: Fauerstein Mór 11. gye., 33 éves. Fésüs Ferenc 11. gye. Friedrich Károly 13. h. e. Földi Emil 65. gye., Moszkva. Fazekas János 10. gye., Asztrachán, 1917. Fábian István Suchum Rautor, 1817. Fülöp Gyula 76. gye., Irkutsk, 1920. Ferencz Gábor 7. tüzérezr., Taskend. Fülöp János 1. gye., 35 éves. Ferkó József 44. gye., 34 éves. Friedner Ignác 19. gye., Cserha-huti, 1921. Fekete Lajos 68. gye., 28 éves. Kotelnics G. Viatka. Fülöp András szkv., Tomszk, 1918. Filő Mátyás, Szamara. Fehér Mihály 30. gye., 37 éves, Asztrachán, 1915. Filisz István Csita, 1918. Fábian Bálint 13. gye., 37 éves, Omszk. Ferwagner János 1. gye., Primocz G. Zavaloe. Földessy Gyula 3. gye., 47 éves, Tobolszk. Farkas János 101. gye., 28 éves, Moszkva, 1915. Farkas János 5. gye., 28 éves, Tockoe, 1916. Fazekas János 29. gye., 25 éves. Fazekas Károly 29. gye., 26 éves. Friedner Ignác 19. gye. Moszkva.

— **Rossz a méztermés.** A méz ára még nem alakult ki teljesen, mert a gyűjtési időny még nem fejeződött be. Annyi azonban bizonyos, hogy a terméseredmény igen gyenge lesz. A méz ára egyrészt ezért, másrészt a cukor árának nagymértékű drágulása miatt igen magas lesz. A vidéken egyes helyeken 180—200 koronát fizetnek a pergettett méz kilójáért. Pergettett mézen kívül más méz nincsen forgalomban.

— **A dohánytermés kilátásai.** Az idén a dohánytermés nagyon gyöngye lesz. A jelenlegi dohánytermőföld alig éri el a 2200 holdat. A rossz termésnek megfelelően a dohányjövődék, illetve a kormány már értesítette a gazdákat, hogy szeptember hó folyamán, tekintettel az általános drágulásra, a dohányárat is emelni fogja.

— **Visszaállítják a kedvezőbb feltételű tojáskvitelt.** A tojásforgalmi tanács ma délután Bud János dr. államtitkár elnöklésével ülést tartott, amelyen a tojásforgalomban a valuta eltulodása következtében beállott új helyzettel foglalkozott. Hosszas tárgyalások után a tanács azt a határozatot hozta, hogy javasolni fogja a kormánynak, hogy a tojásexportnál a hefföldi fogyasztás részére leadóndó mennyiségben állítsa vissza a régi kedvezőbb feltételeket.

— **A malomipar helyzete.** Egyik közgazdasági lapban a malomipar egyik szakembere nyilatkozik a malomipar jelenlegi nehéz helyzetéről. Megállapítja, hogy a nagy malmok nem részesek a gabona árfejhajtásában, mert eddig sem vásároltak, most sem vásárolnak. Jelenleg a magyar malomipar helyzete nem kedvező, mert egyrészt a belső fogyasztás a magas gabona- és lisztárak következtében tartózkodásra van kényszerítve, másrészt pedig a magyar malmok tevékenységét korlátozza az a jelenség, hogy a magas buzaalapárak és a kivételre kerülő liszt mértékűsége után kivett ötvenöt kilogramm buza leadása mellett a magyar liszt a külföldön nem versenyképes s e miatt a gazdasági viszonyok változásáig a kivétel is nagyrészt szűnjenl.

— **Felvétel a pincemesteri tanfolyamra.** A földmivélsügyi miniszter a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyamra az 1922. évi szeptember hó 18-án kezdődő és 12 hónapig tartó tanévre tanuló felvétele céljából pályázatot hirdet. A tanfolyam célja, hogy az arra felvett tanulók az okserző berkezelésben elméletileg és főleg gyakorlatilag rendszeresen és alaposan kiképztessek. Felvételi feltételek: szőlészeti és borászati tanfolyam elvégzése, erős testalkat, kiskorúság esetében szülői beleegyező nyilatkozat. Ha elegendő jelentkező nem lesz, felvételnék oly egyének is, akik más alsóbbfoku iskolát végeztek. Bővebb felvilágosítást nyújt a tanfolyam igazgatósága Budafokon.

— **Postások táncvigalma.** A m. kir. posta- és távirada-állítzek országos egyesületének pápai csoportja dr. Paupera Ferenc nemzetgyűlési képviselő, Tar Gyula földmives-iskolai igazgató, dr. Tenzlinger József polgármester és Szenthe Károly postafőfelügyelő védnöksége mellett augusztus 6-án, az Uri Kaszinó kert-helyiségében a helybeli posta- és távirada-állítzek özevgyeinek és árvaiknak, továbbá saját könyvtára javára zártkörű táncvigalmat rendez. A táncvigalmat tekeverseny előzi meg. A tekeverseny kezdete délután 1 órakor, vége esti 8 órakor. I. díj: Egy pecsenyemalac, II. díj: 2 drb. tájkép, III. díj: 2 üveg bor. Három dobás ára 10 korona. A táncmulatság kezdete esti 8 órakor, vége hajnali 4 órakor. Belépő-díj: személyjegy 30 korona, családjegy (3 személyre) 80 korona. A zenét Füredi Kálmán zenekara szolgáltatja. Kedvezőtlen idő esetén a táncvigalmat augusztus 13-án tartják meg.

— **A MEFHOSZ nyilatkozata** A főiskolások elnöksége felkért bennünket az itt következő nyilatkozat közzétételére: A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége foglalkozott azzal a minősíthetetlen kirohanással, melyet Hébelt Ede dr. a nemzetgyűlés július 27-i ülésén intézett a mentelmi jog védelme alatt a magyar egyetemi ifjúság összessége ellen. Már megszoktuk a szociálistakommunista munkásvezetők ellentünk irányuló támadásait, de gondolni sem mertük, hogy a magyar nemzetgyűlésen ily durva módon merje valaki megrágalmazni és gyalázni a keresztény magyar ifjúságot. Önérzetünk tiltja, hogy vála-

szóljunk az elhangzottakra. Csak azt kívánjuk megállapítani, hogy a keresztény magyar egyetemi ifjuság, melynek 47% -a részt vett a nagy háború minden borzalmában és ott megálta a helyét és mely nem lántorodott el a kettős forradalom idején sem magyar-ágától és vallásától, nem fogad el utasításokat a kötelességteljesítésre olyanoktól, akiknek nyíltan hangzottatott meggyőződése már közel áll a hazárusáshoz. Hogy hogyan tanulunk, azt kérdezzék meg a professzorainktól; mi tudjuk, hogy a felelet miránk nézve nem lesz lesújtó. Másodszor: igenis mi büszkén megvalljuk, hogy „készültünk elő társadalmi akciókat”, mi, a második ezred első nemzedéke, új országot akarunk a régi helyébe: keresztényibbet, magyarábbat, dolgosabbat. Ezért tanulunk, szervezkedünk, dolgozunk és harcolunk is, ha kell, minden erőnkkel az utolsóig és ezt az új országot fel is fogjuk építeni, akárki áll is az utunkba. Hiába minden más törekvés: ebben az országban a keresztény magyarság lesz az úr. — Még egyet: ne feleddjé el soha senki sem, aki ezúttal beszélni fog a magyar ifjuságról, hogy mi ma még csak huszszor vagyunk, de holnap leszünk a nemzet maga. Ez az ifjuság nem fog feledni és megbocsátani soha senkinek, ki egyszer ellene és így a magyar jövődől ellen volt. A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hálótatók Országos Szövetsége nevében Nagy István, a MEFHOSZ. elnöke, a Magyar Egyetemi és Főiskolák Országos Nemzeti „Turul” bajtársi Szövetsége nevében Klausz Gyula, a budapesti Attila szervezet vezetője.

— **Két felkelő megszökött osztrák fogságból.** A Karácsonfal elfogott magyar főkkelők közül kettőt sebesülten bevitték annak idején: az osztrákok a németújvári kórházba. A két fiatal ember kedden éjszaka egy őrzetlen pillanatban elmenekült.

— **200 ezer koronába kerül Bécsben egy pár cipő.** Bécsből jelentik: Tegnap a cipőgyárosok gyűlést tartottak, amelyen ismét elhatározták, hogy a túrheterlenül magas cipőárakat újból fölemelik. Már a legközelebbi napokban körülbelül ötven százalékkal fognak emelkedni a cipőárak, úgy hogy egy jobb cipő 200.000 koronába fog kerülni.

— **Kecskeméti gyümölcsárak.** A kecskeméti gyümölcspiacon a következő árakat fizettek: barack 50—120 K, vajalma 20—30 K, tüköralma 35—40 K, vegyes 30—40 K, vöröszilva 15—20 K, aszalószilva 40—45 K, körte 30—40 K kilogrammonként.

— **Kecskemét környékén égett a föld.** Lapunkban több ízben beszámoltunk arról az esetről, amely Kecskemét határában a földgázkiomlás okozott. Legutóbb pénteken történt ilyen különös szerencsétlenség. Kishyri állomásról jelentették a kecskeméti tűzoltóság-nak, hogy Szarkás pusztában, Soltész János tanyáján ég a föld. Pénteken reggel nyolc órakor Soltész az udvarban dolgozott gyermekével, amikor rémülten vették észre, hogy a házban — amelyben senki sem tartózkodott, — füst gomolyog. Berohantak a házba, ahol az ablakfüggöny égett, de alig hogy eloltották, a szoba ajtajának sarokvasából lövelt ki a láng, majd a tűzhely felett — amelyben már hónapok óta nem tüzeltek — a papírfalvédő kapott lángra. A kékes láng mindig erősebben lobogott és csak hosszú locsolás után aiudt el. A megrémült házbéliek ezután a tanya környékén keletkezett tüzeket oltották el. A házba még most sem mernek beköltözni és a szabadban töltik az éjszakát. A városban nagy izgalommal tárgyalják az újabb csodátság erősen várják a tudományos vizsgálat eredményét.

— **5000 korona a váltásbuza augusztusra.** A pénzügyminiszter a vagyonváltásról szóló II. törvény értelmében a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árát, a törvényben adott fölhatalmazás alapján, a földmívelésügyi miniszterrel egyetértően 1922. évi augusztus hónapra szóló érvénytel, métermázsánként ötezer koronában állapította meg.

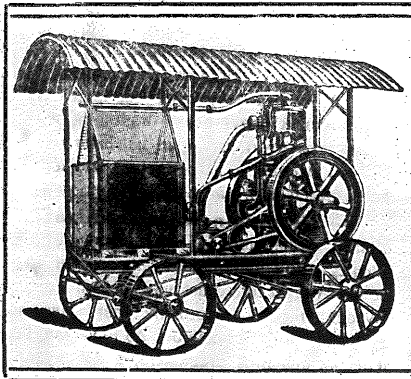
— **Gőzmalom — Pápan.** Vass festvények tatatóvárosi gőzmalomtulajdonosok, akiknek Hevesmegyében is működik egy gőzmalom, Pápan gőzmalom létesíteni szándékoznak. E vegből kérelemmel fordultak a helybeli ev. egyházból, hogy közvetlen a vasut mellett levő telkéből megfelelő nagyságot engedjen át malomépítés céljaira. Az egyház erre hajlandónak mutatkozott, s a pénzügyi bizottság szerdán este tartott ülésén formulázta a feltételeket, amelyek szerint a kívánt területet átadná. Ha a meg egyezés sikerül, akkor a gőzmalom építése hamarosan kezdetét is veszi. A nap: 6 wagon gaboná földolgozásra tervezett, három emeletes malom az acsádi úti vasuti átjárónál épülne fel, 35—40 millió korona költséggel. Összeg telő alá akarják hozni, a tél folyamán történe a gépek beszerzése, s február-március-ban a gőzmalom már megkezdhetné működését.

— **Egy mázsa buza — egy hektó bor.** Az egy szőlősgazdák arra töreksenek, hogy bortermésüket buzára adhasssák tovább. Álláspontjukat azútt indokolják, hogy eddig aránylag sokkatta drágábban kellett vásárolniok a búzát, mint amennyit a maguk boráért kaptak. Most úgy okoskodnak, hogy miután az ő vidékükön a bor literje a termeléstől atlag körülbelül havan koronába kerül, a buzaár viszont hatzer korona körül ingadozik, egy métermázsas buzáért tehát egy hektóliter bort igényelhetnek. Hlyormán azután munkássáikat is, önmagukat is zökkenő nélkül láthatják el kenyérmagvakkal.

— **Nyomorengítő akciót indítottak a kecskeméti gazdák.** A gazdálársadalom, amely már a tavasszal is szép eredménnyel járó jótékonycélu akciót indított, most újabb nagyszabású terv megvalósítására vállalkozott a nyomor enyhítése érdekében. Elhatározták ugyanis, hogy önkéntes adó gyanánt beszolgáltatnak annyi gabonát, amennyi a nyomor enyhítésére a jövő aratásig elegendő lesz és jótékony akciójukba bevonják a város minden tehetősebb polgárát. A begyűjtött gabonából örült liszt igen mérsékelt áron kerülne kiosztásra, de akik még ezt sem tudják megfizetni, azok ingyen kapják a lisztsegélyt.

Ház-eladás.
A Zöldfa-utcában lévő 28. sz. sarokház,
amelyben 1 C lóra istálló van építve,
azonnal eladó.

Bővebb értesítés nyerhető Selisko Manonál Rátóczi u. 13.

— **Meghalt a telefon feltalálója.** Bell A. Graham, a bosztoni egyetem volt tanára, aki a telefont feltalálta, Sidneyben 75 esztendőskorában meghalt. A most használatban levő telefon Edison tökéletesítésével készült.

Színház.

A „Dunántúli Blokk” pápai csoportjának műkedvelői előadása. Folyó hó 5-én este a „Dunántúli Blokk” pápai csoportja a városi színházban műkedvelő előadást rendezett. Farkas Imre, az „Iglói diákok” címu régi, kedves diaktörténete került színre.

A szereplők egytől-egyig oly jók voltak, annyi őszinte érzéssel, kedvességgel játszottak, hogy bármely nagyvárosi színpadot is megállíthatják volna helyüket, s ha egy kicsit szebb díszletek lettek volna, velünk is könnyen feledtetek volna, hogy a pápai színházban vagyunk. Mondanunk sem kell, hogy teit ház volt. Kit ne vonzott volna Tóth Erzsike Tirtsák Évikéje, Harsányi Józsi Holénczi Pistája, Schramek Petki Palja, Frauendiensi polgármestere, Gáty Odobinája és Gyenese Simák pedellusa.

Tirtsák Évi szerepében Tóth Erzsike végtelen bájos jelenség volt. Szép, lágyan csengő hangjával első jelenésében meghódította a közönséget, mely minden alkalommal jeleneteért lelkes tapsal adozott.

Holénczi Pistát Harsányi Józsi játszotta, belelve egész szívét, lelkét játékába és tudásának igazán legjavát adta. Kellemes baritonjával nyílt színen is sok tapsot kapott.

Petki Pali a virg, a mulató, a szerelmes diák szerepét Schramek Gyula páratlan ügyességgel alakította.

Frauendiennel Dénes a tőle megszokott természetességgel játszott.

Odobina Jenő és Simák pedellus szerepeiben Gáty Miklós és Gyenese annyi humort vitték be, hogy sokszor könnyekig megkacagtatták a közönséget.

A többi szereplőről névszerint nem emlékezhetünk meg, amennyiben még a Dunántúli Blokk sem kívánhatja tőlünk, hogy az utcasarokról írjuk le a szereplők neveit. Egyébként ők is mindnyájan ügyesen játszottak és igyekeztek az amúgy is nivós estélyt előbbre vinni.

Lapfőlapjancs Zsibavy Sándor.

Pápa, 1922. Fővárosi könyvtárhoz.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET RT.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olesz ajttételekkel és kedvező feltételekkel tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnal érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapestben, IV. Főváros-ter 2. létem. Főrendelteségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen, Kőszeg, Szeged, Szombahely, Zaposvár, Szécsény, Győr, Szécsény, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyíregyháza, Eger, Czegled, Kecskemét és Pápa.

Hofherr-Schranz Clayton-Schuleworth
kerületi vezérképviselate.

Raktárról szállítok:

Gőzgépet	Szivogazmotort	Gépszijjat
Daralót	Benzinmotort	Gépolaajat
Méregot	Villanymotort	Ponyvát
Benzint	Hengerszeket	Gyantát.
	Kliengeritet	

HÜTTER VILMOS

Telefon 121. sz. PÁPA Fő-tér 17. sz.

„Lister” angol motorok
magyarországi képviselate.